

НЕРІВНОМІРНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇН СВІТУ ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОСТІ

©2018 ХАЛІНА О. В.

УДК 339.9

Халіна О. В. Нерівномірність економічного розвитку країн світу як глобальна проблема сучасності

Мета статті полягає в дослідженні нерівномірності економічного розвитку країн світового господарства, в оцінці сучасного стану та глобальних проблем, що виникають в процесі розвитку світового господарства. Розглянуто проблеми зростаючої взаємозалежності в глобальному світі. Обґрунтовано актуальність фундаментального дослідження феномена економічної нерівномірності як складової глобальних проблем сучасного світу, охарактеризована динаміка поширення проблеми нерівномірності в географічному та часовому просторі та розкрито причини їх загострення. Значну увагу приділено аналізу впливу глобальних проблем сучасності на поглиблення проблеми нерівномірності економічного розвитку. На основі проведеного дослідження розкрито новітні тенденції та особливості нерівномірності економічного розвитку країн у сучасних умовах. Зокрема, розглянуто тенденцію до діалогу різних культур і цивілізацій для усунення суперечностей і розв'язання вищезазначених проблем з позицій єдності як матеріальних, так і духовних засад існування людства. Зазначено, що по мірі розвитку світової економіки прогнозується виникнення нових глобальних проблем, які здатні викликати поглиблення диспропорцій у світовому господарстві, тому необхідне глобальне узгодження дій господарюючих суб'єктів у планетарному масштабі.

Ключові слова: нерівномірність, економічний розвиток, глобальна проблема, світове господарство, глобалізація, нерівномірний розвиток.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 16.

Халіна Ольга Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки та світового господарства, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: olga.khalina@karazin.ua

УДК 339.9

UDC 339.9

Халина О. В. Неравномерность экономического развития стран мира как глобальная проблема современности

Целью статьи является анализ неравномерности экономического развития стран мира, в оценке современного состояния и глобальных проблем, возникающих в процессе развития мирового хозяйства. Рассмотрены проблемы растущей взаимозависимости в глобальном мире. Обоснована актуальность фундаментального исследования феномена экономической неравномерности как составляющей глобальных проблем современного мира, охарактеризована динамика распространения проблемы неравномерности в географическом и временном пространстве и раскрыты причины их обострения. Значительное внимание уделено анализу влияния глобальных проблем современности на углубление проблемы неравномерности экономического развития. На основе проведенного исследования раскрыты новые тенденции и особенности неравномерности экономического развития стран в современных условиях. В частности, рассмотрена тенденция к диалогу различных культур и цивилизаций для устранения противоречий и решения вышеупомянутых проблем с позиций единства как материальных, так и духовных основ существования человечества. Отмечено, что по мере развития мировой экономики прогнозируется возникновение новых глобальных проблем, которые способны вызвать углубление диспропорций в мировом хозяйстве, поэтому необходимо глобальное согласование действий хозяйствующих субъектов в планетарном масштабе.

Ключевые слова: неравномерность, экономическое развитие, глобальная проблема, мировое хозяйство, глобализация, неравномерное развитие.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Библ.:** 16.

Халина Ольга Валерьевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры международной экономики и мирового хозяйства, Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина (площадь Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: olga.khalina@karazin.ua

Khalina O. V. The Uneven Economic Development of World Countries as a Global Problem of the Present

The article is aimed at analyzing the uneven economic development of world countries, estimating the current status and global problems arising in the development of world economy. The problems of growing interdependence in the global world are considered. Relevance of the fundamental research on the phenomenon of economic unevenness as a component of global problems of the modern world is substantiated, the dynamics of spreading the problem of unevenness in geographical and temporal space together with the reasons for their aggravation are disclosed. Considerable attention is paid to analyzing of influence of the global problems of modernity on deepening the problem of uneven economic development. On the basis of the carried out research, the new tendencies and features of the uneven economic development of the countries in current conditions are revealed. In particular, the author considers the tendency to dialogue of different cultures and civilizations towards elimination of contradictions and solving the aforementioned problems from the standpoint of unity of both material and spiritual foundations of human existence. It is specified that, as the world economy is developing, new global problems are prognosticated, which can cause deepening of imbalances in the world economy, therefore, a global coordination of actions of economic entities in terms of planetary scale is necessary.

Keywords: unevenness, economic development, global problem, world economy, globalization, uneven development.

Fig.: 2. **Tbl.:** 1. **Bibl.:** 16.

Khalina Olha V. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of International Economics and World Economy, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: olga.khalina@karazin.ua

Нерівномірність є найбільш обговорюваною проблемою економічного розвитку в усьому світі. У сучасній науковій думці глобальна нерівність є основною причиною посилення уваги до процесів глобалізації. Визначальними рисами глобалізації світового господарства називають, з одного

боку, еволюційність та послідовність економічного розвитку, а з іншого – його асиметричність та дискретність, тому на сучасному етапі він розглядається як суперечливий, неоднозначний і нерівномірний процес. Суперечливість глобального економічного розвитку обумовлена як дією різноспрямованих його ма-

теріально-речових факторів, так і зіткненням інтересів суб'єктів глобальної економічної системи [1, с. 37]. У цьому сенсі Я. М. Столярчук підкреслює, що: «З переходом світового господарства на глобальну фазу розвитку зазначені суперечності, екстраполюючись на глобальну площину і набуваючи глобальних форм прояву, окреслюють такі головні виклики – порушення організаційно-функціональної рівноваги світового господарства та поглиблення соціально-економічної асиметрії країн світу, що загрожує людству системними економічними, політичними та екологічними кризами, а також масштабними міжцивілізаційними силовими конфліктами [2, с. 76–77]. Багато вчених, які досліджують глобалізацію, приділяють надмірну увагу її впливу на розвинуті країни, особливо в Північній Америці та Європі. Водночас недостатньо уваги приділяється менш розвиненим регіонам світу, в яких має місце величезна, зростаюча нерівність по відношенню до решти світу. Але нерівномірність – це глобальна проблема сучасного етапу розвитку, що відноситься до всіх держав світу (тією чи іншою мірою та в тій або іншій формі). Наразі навіть найбільш розвинені країни не мають чітких і дієвих механізмів подолання поширення нерівномірності, що обумовлює необхідність подальших досліджень у цьому напрямі.

Мета статті полягає в дослідженні нерівномірності економічного розвитку країн світового господарства, в оцінці її сучасного стану та глобальних проблем, що виникають в процесі розвитку світового господарства. Вагомий внесок у сучасну наукову парадигму нерівномірності економічного розвитку зробили іноземні дослідники Д. Асемоглу, Е. Дуффо, П. Еванс, А. Льюїс, Дж. Окампо, Дж. Раух, Т. Фрідман та інші. Проблему досліджували також вітчизняні науковці В. Геєць, Н. Кравчук, В. Новицький, С. Сіденко, Я. Столярчук [2], О. Білорус [9], Ю. Пахомов, Д. Лук'яненко та інші.

Проблема нерівномірності економічного розвитку поглиблюється під впливом глобальних проблем сучасності, та сьогодні її також можна визначити як глобальну. Це обумовлене тим, що вирішення проблеми нерівномірності стосується не тільки найменш розвинених держав, а і країн-лідерів. Наслідки, які виникають від поглиблення проблеми нерівномірності, негативно впливають на світове господарство в цілому та перешкоджають процесу формування єдиного світового простору. Нерівномірність – це не тільки економічна категорія, вона проникає і в інші сфери, особливо в політичну, де не тільки впливає на міжнародні політичні відносини, але і визначає заходи, які покликані регулювати політичну та економічну стабільність. З цієї точки зору кожна країна затверджує певну стратегію та заходи, спрямовані на регулювання нерівномірності: державне втручання за допомогою прямих податків і тендерів або більш рівномірний розподіл первинних ресурсів.

Різниця регуляторних стратегій та заходів щодо нерівності окремих країн не є абсолютною. Світова економіка намагається визначити можливості та створює спільну мету регулювання. Вперше на глобальному рівні мета подолання нерівномірності була включена в загальні цілі сталого розвитку (*Sustainable Development Goals (SDGs)*) у 2015 р. Мета 10 SDGs полягає у скороченні нерівності всередині країн та між ними. Перше завдання мети 10 говорить: «До 2030 року поступово досягти і підтримувати зростання доходів нижчих 40 відсотків населення на рівні вище, ніж у середньому». Друге завдання спрямоване на досягнення набагато більш амбітної мети: «До 2030 року розширити можливості та сприяти соціальній, економічній та політичній інтеграції всіх, незалежно від віку, статі, інвалідності, раси, етнічного походження, релігії, економічного або іншого статусу» [3]. Ці сформульовані завдання ще більше підтверджують першорядну необхідність дослідження проблеми світової нерівномірності розвитку як глобальної та спонукає вчених до пошуку нових шляхів її вирішення.

Тільки спираючись на великі масиви даних і передові дослідження, можна пояснити доброякісні та негативні сили, які змушують нерівномірність зростати і падати всередині країн та між ними. Згідно з прогнозами провідної консалтингової компанії PwC (ПрайсвотерхаусКуперс), завдяки технологічному прориву до 2050 р. світова економіка зросте вдвічі. Економіка Китаю стане найбільшою, а на другому місці, цілком можливо, виявиться Індія. США відступить на 3 місце. Економіка Мексики може стати більше, ніж британська або німецька, а шість із семи найбільших економік світу цілком ймовірно займуть країни, що розвиваються, які за темпами зростання випередять розвинені країни. Темпи зростання світової економіки в найближчому майбутньому будуть такими: до 2020 р. – 3,5%; у 2021–2030 рр. – 2,7%; у 2031–2040 рр. – 2,5%; у 2041–2050 рр. – 2,4% [4]. Через демографічні процеси та скорочення питомої ваги працездатного населення в розвинених країнах їх темпи зростання істотно сповільняться і фактично зрівняються із загальносвітовими – близько 2% на рік. Винятками стануть дві гігантських за чисельністю населення країни: Китай та Індія, бо в цих країнах нинішні цифри рівня доходів населення порівняно низькі (щодо середньосвітових) і мають значний потенціал для подальшого зростання.

Людство встигло зникнути до того, що у країн «великої сімки (G7)» майже немає конкурентів, а за економічною могутністю вони завжди попереду. Але до 2050 р. країни, що розвиваються, цілком імовірно наблизяться до розвинених, а внесок кожної окремо взятої країни у світовий ВВП істотно зміниться. Країни ЄС зазнають істотних втрат ц питомій вазі своїх національних економік, але зростає роль країн, які знаходяться поки на периферії світового розви-

тку, зате володіють великим людським і ресурсним потенціалом (рис. 1). Перш за все, значними темпами розвиваються Індія, Південна Корея, Індонезія, Бразилія, Мексика, Малайзія, Польща, В'єтнам, Філіппіни, Саудівська Аравія, ОАЕ, Іран.

У табл. 1 наведено рейтинг з перших 30 країн світу за рівнем ВВП у 2017 р. Перша п'ятірка з найбільш розвинутою економікою – це США, Китай, Японія, Німеччина і Великобританія. У цілому, економіка Сполучених Штатів значно випереджає інші держави за абсолютним обсягом ВВП. Порівняно з минулим роком приріст внутрішнього валового продукту США склав 726 млрд дол. Відрив від Китаю досяг 7 трлн дол. Україна знаходиться на 62 місці зі 188 кра-

їн з показником ВВП 93,55 млрд дол. [5]. Слід зауважити, що абсолютний показник ВВП виражає те, скільки всього ВВП створила країна, незалежно від кількості її населення або паритету купівельної спроможності.

Отже, світова економіка розвивається через певні центри, які задають стандарти якісного розвитку країн, до яких повинні прагнути країни, що розвиваються. Результатом цих процесів вважаються такі причини нерівномірності економічного розвитку: нерівномірність розподілу капіталу (він концентрується переважно у розвинених країнах); вигідність географічного положення; ефективність економічних, політичних і соціальних інсти-

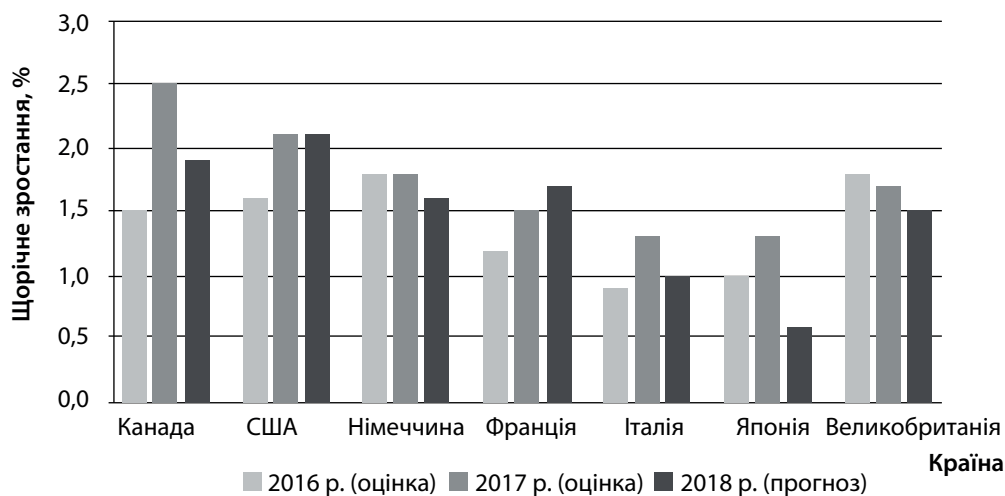

Рис. 1. Економічні перспективи країн «великої сімки» (G7)

Джерело: складено за [5].

Таблиця 1

ВВП топ-30 країн світу у 2017 р.

№ з/п	Країна	ВВП, млрд дол. США	№ з/п	Країна	ВВП, млрд дол. США
1	США	19284,99	16	Індонезія	1024
2	Китай	12263,43	17	Нідерланди	794,25
3	Японія	4513,75	18	Туреччина	791,24
4	Німеччина	3591,69	19	Швейцарія	665,48
5	Великобританія	2885,48	20	Саудівська Аравія	659,66
6	Франція	2537,92	21	Нігерія	620,95
7	Індія	2487,94	22	Швеція	530,29
8	Італія	1901,67	23	Тайвань	524,84
9	Бразилія	1556,44	24	Польща	495,39
10	Канада	1530,7	25	Бельгія	479,68
11	Південна Корея	1379,32	26	Аргентина	447,83
12	Іспанія	1291,36	27	Таїланд	428,76
13	Росія	1267,55	28	Іран	409,3
14	Австралія	1262,34	29	Австрія	399,62
15	Мексика	1166,6	30	Норвегія	384,47

Джерело: складено за [5].

туцій держави; різний ступінь впливу розвинених і країн, що розвиваються, на загальносвітові процеси; науково-технологічний прогрес [6, с. 53].

Очевидно, що проблема нерівномірності існує давно, але саме на сучасному етапі розвитку світового господарства вона набула глобального характеру. Нерівномірний розвиток є невід'ємною складовою у процесі глобалізації та уніфікації, він обумовлений тим, що інвестиції спрямовуються та накопичуються в окремих регіонах світу, перевагами яких є запаси ресурсів, якість робочої сили, обсяги капіталу, демографічна ситуація, а також географічне положення. Нерівномірний розвиток – це невід'ємна ознака сучасної економіки, що відображає тенденцію до зосередження концентрації капіталів та інвестицій у певних регіонах [7, с. 129].

У сучасних умовах розвитку світового господарства, під тиском процесів лібералізації економічних, політичних і суспільних систем, основною причиною нерівномірності економічного розвитку вважають конкуренцію між державами та підприємствами, а точніше, – нерівність можливостей та позицій суб'єктів господарювання при укладанні контрактів [8, с. 11].

На глобальному рівні можна виокремити такі причини нерівномірності економічного розвитку країн, як: демографічний вибух (у розвинених країнах проживає набагато менше людей, ніж у країнах, що розвиваються); колоніальна спадщина країн: як правило це країни, що розвиваються (на світовому рівні ставлення до таких країн з боку країн-лідерів особливо гостро впливає на умови кооперації між ними); незважаючи на те, що на територіях країн, які розвиваються, сконцентрована чимала кількість ресурсів, прибуток від їх використання концентрується в ТНК [6, с. 54].

Поглиблення процесу нерівномірності в економіці спричиняє нерівномірність у соціальній та культурній сферах життя окремої країни, а посилюючись на її глобальний характер, можна сказати, що недоброякісні зрушення в економічному, культурному чи політичному житті країни можуть призвести до непередбачуваних наслідків. Наслідки, які виникають через поглиблення процесу нерівномірності розвитку, спричиняють вкрай негативний вплив на економіку країн. Навіть найбільш розвинені економіки країн світу є досконало не підготовленими до боротьби з ними, отже, вплив цих наслідків на країни з менш розвинутою економікою може бути згубним. Так, академік НАН України О. Білорус впевнений: «Нова глобальна цивілізація воістину повинна стати цивілізацією самообмеження для багатих народів, цивілізацією нової, не матеріальної, а духовної якості життя. Це і буде глобальною компенсацією для Заходу. Інакше світ загине в глобальному конфлікті за виживання бідних країн з багатими» [9, с. 143]. На думку деяких зарубіжних учених, «глобалізація продовжує бути

агентом імперіалізму» [10, с. 305] і нездатна подолати бідність. Проблема бідності та відсталості є однією з найактуальніших проблем сьогодення. Від цієї проблеми потерпають країни зі слабозрозвиненими економічними, політичними та соціальними сферами. Переважно це країни Африканського континенту та Південної Азії. Бідність цих регіонів обумовлена відсутністю у них природних ресурсів, деякі регіони не мають навіть достатнього обсягу питної води, щоб забезпечити потреби свого населення, людських ресурсів, тобто кваліфікованої робочої сили.

Можна відзначити, що в більшості регіонів світу рівень бідного населення скорочується. Наступна діаграма демонструє еволюцію рівнів бідності за регіонами впродовж 1990–2016 рр. у % до попереднього року [11]. Найбільш стаї темпи подолання бідності ми бачимо в Китаї, де з 1990 р. по 2016 р. частка бідних знизилася на 72% та склала 12% [11].

Найменша частка бідного населення у весь досліджуваний період спостерігається в Європейському та Центральній-Азійському регіоні. У країнах Африки на південь від Сахари частка населення, яке живе нижче рівня бідності, у період з 1990 по 2010 рр. зростала, а станом на 2016 р. знизилася на 10%. Проте, незважаючи на позитивну динаміку подолання бідності, у найменш розвинених країнах вона все одно залишається на дуже високому рівні.

Ці проблеми загострюються в умовах сучасної однополярної організації глобальної економіки при домінуванні США. Попри велику різницю в рівні життя населення країн ядра і периферії, деякі зарубіжні вчені пов'язують розбудову більш справедливого світу із подальшим економічним зростанням Східної Азії [2, с. 270]. Китай, Бразилія, Індія, Індонезія, Гонконг, Сінгапур мають реальні можливості для того, щоб перспективні центри економічної, фінансової та технологічної влади змістилися в бік східного регіону.

Зростаюча нездатність багатьох країн наздогнати високорозвинені країни, соціальна нерівність, що посилюється в цих країнах, концентрують соціальну напругу у світі. Ці явища, безперечно, не нові, але при стихійному ході глобалізації можуть вийти з-під контролю, дестабілізувати уряди і країни й навіть призвести до громадянських війн [12, с. 29-30]. Сутність економічного розвитку країн полягає у якісних і структурних змінах в їх економіках. Кожній країні притаманні свої особливості, свій устрій та своє унікальне населення, тому застосовувати досвід інших країн у напрямі економічного розвитку можна, але адаптуючи його згідно з вимогами конкретної країни.

Помітний розрив у розвитку стався у XIX столітті. Якщо в 1820 р. Західна Європа, Північна Америка, Японія, Австралія і Нова Зеландія мали прибуток на душу населення, що перевищував середній прибуток решти світу приблизно в два рази, то тепер це співвідношення становить 7 : 1. Відмінності в тем-

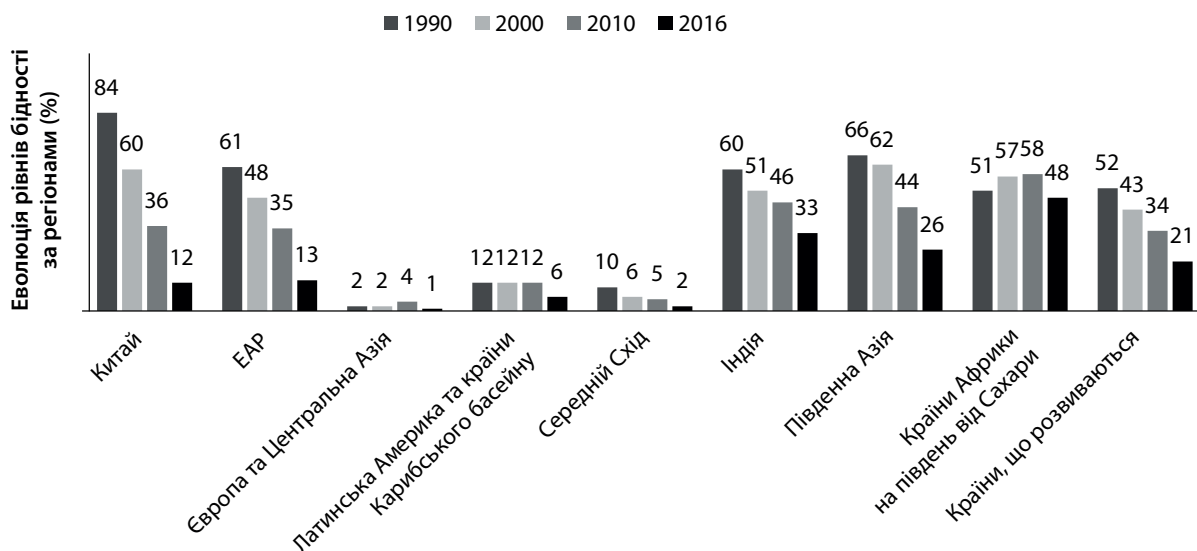

Рис. 2. Еволюція рівнів бідності за регіонами

Джерело: складено за [11].

пах зростання в різних країнах призвели до того, що в наш час виробництво на душу населення Північної Америки майже в 4 рази вище середньосвітового показника, а в Африці – в 4 рази нижче. Решта світу знаходиться між цими двома полюсами. Ця різниця виникла значною мірою за останні два століття [13, с. 161]. Незважаючи на поглиблення процесу нерівномірності розвитку країн світу, загальні тенденції розвитку світової економіки є оптимістичними.

Спираючись на прогнози розвитку світового господарства за версією Організації Об'єднаних Націй, можна виокремити такі тенденції: економіки розвинених країн продовжать розвиватися меншими темпами, ніж це вказано у плані Сталого розвитку; потоки капіталів до країн, що розвиваються, будуть недостатніми для стабільного розвитку; світовий ВВП продовжить зростати; має місце тенденція до стабілізації розвитку світової економіки [14].

Найбільш авторитетною організацією, яка надає прогнози подальшого розвитку світової економіки, є Міжнародний Валютний Фонд. За його даними можна виокремити такі тенденції розвитку світового господарства: економічна активність у світі дедалі поширюється (це обумовлено зростанням світового обсягу виробництва у 2017 р. на 3,7% порівняно з 2016 р.); пріоритетними завданнями для всіх країн є проведення структурних реформ, спрямованих на підвищення обсягів виробництва; необхідно спрямувати економічні, політичні, виробничі сили на забезпечення фінансової стійкості; багатостороннє співробітництво є життєво необхідним для забезпечення відновлення світової економіки [15].

Вирішальна роль у розв'язанні глобальних проблем належить передусім міжнародним організаціям, зокрема ООН. Саме вони виступають за ліквідацію нерівності через відкриття розвинутими країнами

своїх ринків для продукції з країн, що розвиваються. Значна нерівність у розподіленні багатства в сучасному світі, жахливі умови, в яких живе нині майже мільярд людей, поширення міжнародних конфліктів в окремих регіонах світу та швидке погіршення природного середовища – це фактори, які роблять сучасну модель світового розвитку нестійкою. Сучасна світова економіка не враховує інтереси й особливості розвитку економік країн «третього світу», у тому числі культурні й історичні. Водночас країни «третього світу» спираються на власні національні та релігійні інтереси, а не на міжнародні правові норми, які їм декларують.

Глобалізація, яка, з одного боку, передбачає взаємодію, взаємопроникнення та взаємозалежність країн світу, з іншого боку, ще більше посилює поляризацію соціально-економічного розвитку країн. Це призводить до появи та загострення глобальних проблем. Країни, що розвиваються, меншою мірою можуть забезпечити населення, яке постійно зростає, матеріальними та культурними цінностями, надати освіту та гарантувати відповідне працевлаштування. Безробіття є значною проблемою країн, що розвиваються. У пошуках роботи вони мігрують у більш розвинуті країни, де часто стають джерелом соціальної напруги [16, с. 41].

Отже, проблема нерівномірності економічного розвитку держав і регіонів світу наразі здобула статус глобальної, вона поглиблюється разом із прогресом світового господарства в цілому. У сучасних умовах людство потребує цілісного та більш творчого мислення про економічну реальність для підтримки стабільності та добробуту в глобальній економіці, але для цього необхідно створити адекватну глобальну політику, яка буде враховувати особливості матеріальних і духовних засад розвитку кожної окремої країни. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Глобальна економіка XXI століття: людський вимір : монографія / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, А. М. Колот та ін. Київ : КНЕУ, 2008. 420 с.

2. **Столярчук Я. М.** Глобальні асиметрії економічного розвитку. Київ : КНЕУ, 2009. 302 с.

3. Sustainable development goals. Goal 10: reduced inequalities. URL: <http://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-10-reduced-inequalities/targets/>

4. The World in 2050. Will the shift of global economic power continue? URL: <https://www.pwc.com/gx/en/issues/the-economy/assets/world-in-2050-february-2015.pdf>

5. World Economic Outlook, April 2018: Cyclical Upswing, Structural Change. URL: <http://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2018/03/20/world-economic-outlook-april-2018>

6. **Єрмоленко О. О., Красносова О. М.** Теоретичні аспекти формування просторової асиметрії розміщення трудових ресурсів в економіці регіону. *Регіональна економіка*. 2013. № 1. С. 52–56.

7. **Mackinnon D., Cumbers A.** An Introduction to Economic Geography: Globalization, Uneven Development and Place. London : Prentice Hall, 2007. 376 p.

8. **Гай-Нижник П. П.** Лібералізм як філософська, політична та економічна теорія: нарис історії становлення та розвитку. *Гілея*. 2014. Вип. 9 (88). С. 5–14.

9. **Білорус О. Г.** Глобалізація. Прийняти виклик часу. *Віче*. 2000. № 12. С. 131–146.

10. **Sutcliffe B.** World inequality and Globalization. In *Globalization and Economy*. Vol. 1. Globalizing Markets and Capitalism / ed. by P. James, B. K. Gills. Los Angeles : Sage publications, 2007. P. 276–307.

11. Poverty reduction & equity. The Word Bank, 2017. URL: http://ieg.worldbankgroup.org/sites/default/files/Data/reports/cpia_eval.pdf/

12. **Богомолов О. Т.** Мировая экономика в век глобализации : учебник. М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2007. 359 с.

13. **Колодко Гж.** Глобализация, трансформация, кризис – что дальше? М. : Магистр, 2001. 176 с.

14. World Economic Situation Prospects. UNO. New-York, 2017. https://www.un.org/development/desa/dpad/wp-content/uploads/sites/45/WESP2018_Global_PR_R.pdf

15. Бюллетень Международного Валютного Фонда «Перспективы развития мировой экономики». Июль 2017. URL: <http://www.imf.org/ru/Publications/WEO/Issues/2017/07/07/world-economic-outlook-update-july-2017>

16. **Безрукова Н. В.** Сучасні проблеми глобальної економіки. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки*. 2011. № 6 (2). С. 39–42.

Bogomolov O. T. *Mirovaya ehkonomika v vek globalizacii* [Global economy in the age of globalization]. Moscow: ZAO «Izdatelstvo «Ekonomika», 2007.

“Byulleten Mezhdunarodnogo Valyutnogo Fonda «Perspektivy razvitiya mirovoy ekonomiki». July 2017. <http://www.imf.org/ru/Publications/WEO/Issues/2017/07/07/world-economic-outlook-update-july-2017>

Hai-Nyzhnyk P. P. “Liberalizm yak filosofska, politychna ta ekonomichna teoriia: narys istorii stanovlennia ta rozvytku” [Liberalism as a philosophical, political and economic theory: Essay on the history of formation and development]. *Hileia*, no. 9 (2014): 5-14.

Hlobalna ekonomika XXI stolittia: liudskyi vymir [Global economy of XXI century: human dimension] / D. H. Lukianenko, A. M. Poruchnyk, A. M. Kolot et al. Kyiv: KNEU, 2008.

Kolodko, Gzh. *Globalizaciya, transformaciya, krizis – chto dalshe?* [Globalization, transformation, crisis – what's next?]. Moscow: Magistr, 2001.

Mackinnon, D. and Cumbers, A. *An Introduction to Economic Geography: Globalization, Uneven Development and Place*. London: Prentice Hall, 2007.

“Poverty reduction & equity. The Word Bank”, 2017. http://ieg.worldbankgroup.org/sites/default/files/Data/reports/cpia_eval.pdf/

Stoliarchuk, Ya. M. *Hlobalni asymetrii ekonomichnoho rozvytku* [Global asymmetries of economic development]. Kyiv: KNEU, 2009

“Sustainable development goals. Goal 10: reduced inequalities”. <http://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals/goal-10-reduced-inequalities/targets/>

Sutcliffe, B. World inequality and Globalization. In *Globalization and Economy*. Vol. 1. Globalizing Markets and Capitalism / ed. by P. James, B. K. Gills. Los Angeles: Sage publications (2007): 276–307.

“The World in 2050. Will the shift of global economic power continue?”. <https://www.pwc.com/gx/en/issues/the-economy/assets/world-in-2050-february-2015.pdf>

“World Economic Outlook, April 2018: Cyclical Upswing, Structural Change”. <http://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2018/03/20/world-economic-outlook-april-2018>

“World Economic Situation Prospects”. UNO. New York, 2017. https://www.un.org/development/desa/dpad/wp-content/uploads/sites/45/WESP2018_Global_PR_R.pdf

Yermolenko O. O., Krasnosova O. M. “Teoretychni aspekty formuvannya prostorovoї asymetrii rozmishchennia trudovykh resursiv v ekonomitsi rehionu” [Theoretical aspects of formation of spatial asymmetry of allocation of labour resources in the economy of the region]. *Rehionalna ekonomika*, no. 1 (2013): 52-56.

REFERENCES

Bezrukova, N. V. “Suchasni problemy hlobalnoi ekonomiky” [Modern problems of the global economy]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Ser.: Ekonomichni nauky*, no. 6 (2) (2011): 39-42.

Bilorus O. H. “Hlobalizatsiia. Pryiniaty vyklyk chasu” [Globalization. Accept the challenge of time]. *Viche*, no. 12 (2000): 131-146.